

700

UCHWAŁA PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ

z dnia 25 września 2006 r.

w sprawie wytycznych dla terytorialnych komisji wyborczych dotyczących wykonywania zadań do dnia głosowania w wyborach do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw, Rady m.st. Warszawy i rad dzielnic m.st. Warszawy oraz w wyborach bezpośrednich wójtów, burmistrzów i prezydentów miast zarządzonych na dzień 12 listopada 2006 r.

Na podstawie art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 lipca 1998 r. — Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw (Dz. U. z 2003 r. Nr 159, poz. 1547, z późn. zm.¹⁾) w związku z art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 20 czerwca 2002 r. o bezpośrednim wyborze wójta, burmistrza i prezydenta miasta (Dz. U. Nr 113, poz. 984, z późn. zm.²⁾) i art. 7 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 15 marca 2002 r. o ustroju miasta sto-

łecznego Warszawy (Dz. U. Nr 41, poz. 361 i Nr 127, poz. 1087) Państwowa Komisja Wyborcza uchwała, co następuje:

§ 1. Ustala się wytyczne dla terytorialnych komisji wyborczych w sprawie wykonywania zadań do dnia głosowania w wyborach do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw, Rady m.st. Warszawy i rad dzielnic m.st. Warszawy oraz w wyborach bezpośrednich wójtów, burmistrzów i prezydentów miast, stanowiące załącznik do uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu.

Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej:

F. Rymarz

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 25, poz. 219, Nr 102, poz. 1055 i Nr 167, poz. 1760, z 2005 r. Nr 175, poz. 1457 oraz z 2006 r. Nr 17, poz. 128, Nr 34, poz. 242, Nr 146, poz. 1055 i Nr 159, poz. 1127.

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 127, poz. 1089 i Nr 214, poz. 1806, z 2004 r. Nr 102, poz. 1055 oraz z 2005 r. Nr 175, poz. 1457.

Załącznik do uchwały Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 25 września 2006 r. (poz. 700)

WYTYCZNE

W SPRAWIE WYKONYWANIA ZADAŃ PRZEZ TERYTORIALNE KOMISJE WYBORCZE DO DNIA GŁOSOWANIA W WYBORACH DO RAD GMIN, RAD POWIATÓW, SEJMIKÓW WOJEWÓDZTW, RADY M.ST. WARSZAWY I RAD DZIELNIC M.ST. WARSZAWY ORAZ W WYBORACH BEZPOŚREDNICH WÓJTÓW, BURMISTRZÓW I PREZYDENTÓW MIAST, ZARZĄDZONYCH NA DZIEŃ 12 LISTOPADA 2006 R.

Jeżeli w treści „Wytycznych” powołuje się przepisy Ordynacji wyborczej, oznacza to ustawę z dnia 16 lipca 1998 r. — Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw (Dz. U. z 2003 r. Nr 159, poz. 1547, z późn. zm.); powołanie przepisów ustawy o wyborze wójta oznacza ustawę z dnia 20 czerwca 2002 r. o bezpośrednim wyborze wójta, burmistrza i prezydenta miasta (Dz. U. Nr 113, poz. 984, z późn. zm.), a przepisów ustawy warszawskiej — ustawę z dnia 15 marca 2002 r. o ustroju miasta stołecznego Warszawy (Dz. U. Nr 41, poz. 361, z późn. zm.).

Ilekczo w „Wytycznych” jest mowa o gminnych komisjach wyborczych, oznacza to także komisje miejskie w gminach o statusie miejskim oraz miejską komisję wyborczą i dzielnicowe komisje wyborcze w m.st. Warszawie.

I. Organizacja pracy terytorialnych komisji wyborczych**Pierwsze posiedzenia terytorialnych komisji wyborczych**

Terytorialne komisje wyborcze: wojewódzkie, powiatowe, gminne i dzielnicowe w dzielnicach

m.st. Warszawy podejmują działania niezwłocznie po powołaniu, w szczególności odbywają pierwsze posiedzenia, poświęcone określeniu własnych zadań i obowiązków oraz ustaleniu organizacji pracy.

Pierwsze posiedzenie wojewódzkich komisji wyborczych organizują komisarze wyborczy wykonujący czynności o charakterze ogólnowojevodzkim, wymienieni w załączniku nr 2 do uchwały Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie określenia właściwości terytorialnej komisarzy wyborczych, właściwości rzeczowej w zakresie wykonywania czynności o charakterze ogólnowojevodzkim oraz trybu pracy komisarzy wyborczych (M. P. Nr 13, poz. 225 i Nr 37, poz. 589 oraz z 2004 r. Nr 6, poz. 114). Pierwsze posiedzenia powiatowych i gminnych komisji wyborczych organizują, z upoważnienia komisarza wyborczego, odpowiednio starostowie oraz wójtowie, burmistrzowie, prezydenci miast (art. 17 ust. 4 i 5 Ordynacji wyborczej).

Komisje: wojewódzka i powiatowa oraz miejska w miastach na prawach powiatu dokonują wyboru zastępcy przewodniczącego komisji. Przewodniczącymi tych komisji są z urzędu sędziowie powołani przez ko-

misarzy wyborczych. Gminna komisja wyborcza wybiera na pierwszym posiedzeniu ze swego składu przewodniczącego komisji i jego zastępcę (art. 17 ust. 3 i 6 Ordynacji wyborczej).

Tryb wyboru przewodniczącego i zastępcy przewodniczącego komisji określa regulamin terytorialnych komisji wyborczych ustalony w załączniku nr 1 do uchwały Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 4 września 2006 r. w sprawie regulaminów terytorialnych i obwodowych komisji wyborczych powołanych do przeprowadzenia wyborów do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw (M. P. Nr 61, poz. 642).

Terytorialna komisja wyborcza ustala na pierwszym posiedzeniu plan działań w zakresie przyjmowania zgłoszeń i rejestracji list kandydatów na radnych, które mogą być dokonywane niezwłocznie po jej powołaniu. W planie określa się harmonogram dyżurów dla przyjmowania zgłoszeń, uwzględniając, że z reguły większy napływ zgłoszeń następuje w okresie bezpośrednio poprzedzającym upływ terminu do ich dokonania. Termin ten upływa w dniu 13 października 2006 r. o godz. 24⁰⁰ (art. 101 ust. 1 Ordynacji wyborczej). Dyżury powinny być pełnione codziennie w czasie dogodnym dla zgłaszających. Informację o miejscu, dniach i godzinach dyżurów podaje się do publicznej wiadomości, w miarę możliwości w formie komunikatu w lokalnej prasie, rozgłośniach radiowych i telewizyjnych. Informację wywiesza się także w siedzibie komisji.

Gminna komisja wyborcza, organizując pracę w zakresie przyjmowania zgłoszeń list kandydatów na radnych, uwzględnia, że będzie także przyjmować zgłoszenia kandydatów na wójta, burmistrza i prezydenta miasta.

II. Przyjmowanie zgłoszeń kandydatów na radnych

Wykonując czynności związane z przyjmowaniem dokumentów zgłoszenia list kandydatów na radnych, terytorialna komisja wyborcza bada, czy zgłoszenia spełniają warunki określone w Ordynacji wyborczej.

- 1) Kandydatów na radnych zgłasza się zawsze w formie list kandydatów, nawet wówczas, gdy lista obejmuje jedną kandydaturę (art. 95 ust. 2 Ordynacji wyborczej). Listy zgłasza się w okręgach wyborczych. Komitet wyborczy może zgłosić w każdym okręgu wyborczym tylko jedną listę kandydatów. Kandydat może być zgłoszony tylko jeden raz, w jednym okręgu wyborczym, na jednej liście. Kandydować można tylko do jednej rady (art. 98 ust. 1 i 3, art. 8 ust. 1 Ordynacji wyborczej).

Kandydatem na radnego do danej rady może być obywatel polski, mający prawo wybierania, który najpóźniej w dniu wyborów kończy 18 lat, stale zamieszkuje na obszarze działania rady, do której kandyduje, i jest wpisany do rejestru wyborców w gminie na obszarze działania danej rady, nie był karany za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego prawomocnym wyrokiem sądu oraz nie wydano wobec niego prawomocnego wyroku warunkowo umarzającego postępowanie karne w sprawie popełnienia

przestępstwa umyślnego ściganego z oskarżenia publicznego (art. 5, art. 7 ust. 1 i 2 Ordynacji wyborczej).

Kandydować mogą też osoby wchodzące w skład komitetów wyborczych, a także pełniące funkcje pełnomocników wyborczych lub finansowych.

Kandydatem na radnego do rady gminy może być również mający prawo wybierania obywatel Unii Europejskiej niebędący obywatelem polskim, jeżeli nie był karany na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego i nie wydano wobec niego prawomocnego wyroku warunkowo umarzającego postępowanie karne w sprawie popełnienia przestępstwa umyślnego ściganego z oskarżenia publicznego oraz nie został pozbawiony praw wyborczych w kraju członkowskim Unii Europejskiej, którego jest obywatelem (art. 6a ust. 1, art. 7 ust. 2 i 3 Ordynacji Wyborczej).

- 2) Liczba wybieranych radnych oraz kandydatów zgłaszanych na liście w wyborach do rad poszczególnych szczebli wynosi:

— w wyborach do rad gmin:

- w gminach do 20 tys. mieszkańców, w okręgu wybiera się od 1 do 5 radnych. Na liście kandydatów w danym okręgu można zgłosić najmniej 1 kandydata, a najwyżej tylu kandydatów, ile mandatów jest w tym okręgu: np. w okręgu 3-mandatowym można zgłosić listę z 1, 2, 3 kandydatami (art. 90 ust. 1 i art. 98 ust. 2 pkt 1 Ordynacji wyborczej);
- w gminach powyżej 20 tys. mieszkańców, a także w miastach na prawach powiatu, w tym w m.st. Warszawie oraz w dzielnicach m.st. Warszawy, w okręgu wybiera się od 5 do 8 radnych. Na liście kandydatów w okręgu może być zgłoszonych nie mniej niż 5 kandydatów i nie więcej niż dwukrotność liczby radnych wybieranych w danym okręgu. Np. w okręgu 6-mandatowym można zgłosić listę najmniej z 5 kandydatami, a najwięcej z 12 kandydatami (art. 90 ust. 2 i art. 98 ust. 2 pkt 2 Ordynacji wyborczej);

— w wyborach do rad powiatów w okręgu wybiera się od 3 do 10 radnych. Na liście kandydatów w danym okręgu może być zgłoszonych nie mniej niż 3 kandydatów i nie więcej niż dwukrotność liczby radnych wybieranych w tym okręgu. Np. w okręgu 6-mandatowym można zgłosić listę najmniej z 3 kandydatami, a najwięcej z 12 kandydatami (art. 98 ust. 2 pkt 2, art. 133 ust. 1 i art. 140 ust. 1 Ordynacji wyborczej);

— w wyborach do sejmików województw w okręgu wybiera się od 5 do 15 radnych. Na liście kandydatów w danym okręgu może być zgłoszonych najmniej 5 kandydatów, a najwięcej dwukrotność liczby radnych wybieranych w tym okręgu. Np. w okręgu 7-mandatowym można zgłosić listę najmniej z 5 kandydatami, a najwięcej z 14 kandydatami (art. 98 ust. 2 pkt 2, art. 164 ust. 1 pkt 1 i art. 165 ust. 1 Ordynacji wyborczej).

Zgłoszenie każdej listy kandydatów powinno być poparte podpisami wyborców:

- do rady gminy w gminie do 20 tys. mieszkańców — nie mniej niż 25 wyborców,
- do rady gminy w gminie powyżej 20 tys. mieszkańców, rady dzielnicy m.st. Warszawy i rady w mieście na prawach powiatu — nie mniej niż 150 wyborców,
- do rady powiatu — nie mniej niż 200 wyborców,
- do sejmiku województwa nie mniej niż 300 wyborców

(art. 100 ust. 1, art. 140 ust. 2, art. 165 ust. 2 Ordynacji wyborczej, art. 1 ust. 1 i art. 7 ust. 2 ustawy warszawskiej).

Poparcia danej liście mogą udzielić wyborcy stale zamieszkali na obszarze działania tej rady, do której lista jest zgłaszana (ustawa nie wymaga zamieszkiwania na obszarze okręgu, w którym lista jest zgłaszana — art. 5 i 7 Ordynacji wyborczej). Wzór wykazu osób popierających listę kandydatów określa rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 sierpnia 2002 r. w sprawie wzoru wykazu osób popierających listę kandydatów do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw (Dz. U. Nr 139, poz. 1168).

- 3) Zgłoszenia dokonuje uprawniony podmiot. Prawo do zgłoszenia list mają te komitety wyborcze, które uzyskały od właściwego organu wyborczego, tj. Państwowej Komisji Wyborczej bądź komisarza wyborczego, potwierdzenie utworzenia komitetu wyborczego (art. 99 ust. 4 Ordynacji wyborczej).

Zgłoszenia listy kandydatów dokonuje się w następującym trybie:

- zgłoszenie, podpisane przez pełnomocnika wyborczego komitetu lub przez osobę przez niego upoważnioną, doręcza się terytorialnej komisji wyborczej najpóźniej w 30 dniu przed dniem wyborów, tj. 13 października 2006 r. do godz. 24⁰⁰ (art. 101 ust. 1 i 2 Ordynacji wyborczej),
- terytorialna komisja obowiązana jest również przyjąć i rozpatrzyć zgłoszenie nadesłane pocztą lub dostarczone przez inną osobę niż pełnomocnik, jeżeli zostało ono dostarczone w terminie określonym w art. 101 ust. 1 Ordynacji wyborczej,
- przyjmowanie dokumentów zgłoszenia komisja może powierzyć wyznaczonym osobom ze swojego składu, bądź utworzonym w tym celu zespołom. Przyjmujący zgłoszenie sprawdzają w obecności zgłaszającego, czy zostało ono złożone przez uprawnioną osobę i czy zawiera pełne dane i dokumenty przewidziane w art. 99—100, 140 ust. 2, 165 ust. 2; numerują i opatrują pieczęcią komisji arkusze wykazu podpisów, odnotowują datę i godzinę oraz liczbę porządkową wpływu, a następnie wydają potwierdzenie przyjęcia zgłoszenia, na formularzu ustalonym w załączniku nr 1 do uchwały Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 18 września

2006 r. w sprawie ustalenia wzoru potwierdzenia zgłoszenia do rejestracji listy kandydatów na radnych i wzoru protokołu rejestracji listy kandydatów na radnych do rady gminy, rady powiatu i sejmiku województwa (M. P. Nr 66, poz. 676).

Po dokonaniu zgłoszenia niedopuszczalne jest uzupełnienie listy lub zmiana kandydatów albo ich kolejności na liście (art. 101 ust. 4 Ordynacji wyborczej).

- 4) Niezwłocznie po przyjęciu dokumentów zgłoszenia, nie później jednak niż w ciągu 3 dni, terytorialna komisja wyborcza bada je w regulaminowym składzie i ustala, czy zgłoszenie spełnia ustawowe wymogi, tj. czy zawiera:

- nazwę i adres komitetu wyborczego, numer okręgu, w którym lista jest zgłaszana, oraz nazwisko i adres pełnomocnika wyborczego komitetu, a gdy zgłoszenia dokonuje osoba upoważniona przez pełnomocnika — również udzielone jej upoważnienie. Dokumenty składane przez pełnomocnika komitetu wyborczego lub upoważnioną przez niego osobę powinny być, w zależności od ich charakteru, albo uwierzytelnione przez pełnomocnika, albo przedłożone w oryginale. Zamiast oryginałów dokumentów, pełnomocnik komitetu może złożyć kopię (kserokopię) dokumentu poświadczoną za zgodność z oryginałem. Poświadczenia za zgodność z oryginałem może dokonać pełnomocnik komitetu wyborczego lub upoważniona przez niego osoba, wpisując na kopii dokumentu potwierdzenie zgodności z oryginałem, swoje imię i nazwisko, oraz składając podpis. Jeżeli zgłoszenia dokonuje upoważniona osoba i nie składa terytorialnej komisji wyborczej oryginału upoważnienia, powinna ona złożyć kopię upoważnienia i okazać komisji oryginał. Uwierzytelnienia kopii dokonuje terytorialna komisja wyborcza, bowiem upoważnienia nie może potwierdzić osoba, której upoważnienia udzielono. Dopuszczalne jest stwierdzenie przez terytorialną komisję wyborczą, na podstawie wykazu przyjętych przez właściwy organ wyborczy zawiadomień o utworzeniu komitetu wyborczego, czy zgłoszenia dokonuje pełnomocnik danego komitetu; w takim przypadku komisja może odstąpić od żądania przedłożenia dokumentu o powołaniu danej osoby na pełnomocnika wyborczego,

- dane zgłoszonych kandydatów — ich nazwiska, imiona, wiek i miejsce zamieszkania oraz — w razie wnioskowania — oznaczenie kandydata nazwą lub skrótem nazwy partii lub organizacji popierającej tego kandydata; informacja ta będzie podana w obwieszczeniach o zarejestrowanych listach kandydatów. Wniosek (oświadczenie) w tej sprawie może być wniesiony tylko wraz ze zgłoszeniem, a fakt udzielenia poparcia potwierdza na piśmie właściwy statutowy organ danej partii lub organizacji. Kandydatura może być oznaczona nazwą lub skrótem nazwy jednej tylko partii lub organizacji, a oznaczenie

- nie może przekraczać 40 znaków drukarskich (art. 99 ust. 3 Ordynacji wyborczej),
- wskazanie skrótu nazwy komitetu wyborczego, którym zarejestrowana lista będzie oznaczona na urzędowych obwieszczeniach i kartach do głosowania (art. 109 i art. 114 Ordynacji wyborczej). Podanie skrótu nazwy jest obligatoryjne. Skrót nazwy komitetu może być taki sam jak nazwa komitetu, pod warunkiem że nie przekracza ona 40 znaków drukarskich (wraz ze spacjami). Skrót nazwy podaje się w tym samym brzmieniu, co wskazany w potwierdzeniu o utworzeniu komitetu wyborczego,
  - wykaz podpisów wyborców popierających zgłoszenie listy. Wykaz podpisów poparcia na każdą listę powinien obejmować co najmniej: 25 wyborców w gminie do 20 tys. mieszkańców, 150 wyborców — w gminach powyżej 20 tys. mieszkańców, 200 wyborców na listę do rady powiatu, 300 wyborców na listę do sejmiku województwa (art. 100 ust. 1, art. 140 ust. 2, art. 165 ust. 2). Poparcia mogą udzielić wyborcy, którzy stale zamieszkują na obszarze tej rady, do której lista jest zgłaszana (art. 5 i 7 Ordynacji wyborczej). Wyborca może udzielić poparcia zgłoszeniom list w różnych okręgach do danej rady. Sprawdzając wykaz podpisów, komisja ustala, czy sporządzony jest on zgodnie z wzorem ustalonym przez Prezesa Rady Ministrów w rozporządzeniu z dnia 30 sierpnia 2002 r. ogłoszonym w Dzienniku Ustaw Nr 139, poz. 1168. W szczególności bada, czy lista kandydatów w wykazie obejmuje te same nazwiska kandydatów, co lista umieszczona w zgłoszeniu. Nie stanowi podstawy do kwestionowania wykazu podpisów objęcie nim większej liczby kandydatów niż zgłoszonych na liście. Niedopuszczalne jest natomiast umieszczenie na liście innych kandydatów niż na wykazie podpisów. Wykaz podpisów powinien zawierać wszystkie elementy ustalone we wzorze. Część wstępna wykazu wraz z listą kandydatów musi znajdować się na każdej karcie wykazu z podpisanymi. Wykaz nie może być przedstawiony w formie kopii, a także nie może składać się z części doklejanych. Wadą jest przedłożenie wykazu w dwóch częściach: osobno listy kandydatów i osobno danych identyfikujących osoby popierające oraz ich podpisy. Adres zamieszkania powinien obejmować nazwę miejscowości, nazwę ulicy, nr domu, numer mieszkania. W miejscowościach, w których nie ma ulic, adres powinien zawierać nazwę miejscowości i numer posesji. W wypadku otrzymania informacji potwierdzającej karalność kandydata, komisja odmawia przyjęcia zgłoszenia,
  - pisemną zgodę każdego kandydata na kandydowanie w wyborach zarządzonych na dzień 12 listopada 2006 r. wraz z oświadczeniem o posiadaniu prawa wybieralności (biernego prawa wyborczego do danej rady). W oświadczeniu tym konieczne jest wskazanie numeru okręgu wyborczego, w którym będzie kandydował, oraz nazwy komitetu wyborczego, który zgłosił jego kandydaturę. Zgoda na kandydowanie powinna zawierać dane przewidziane w art. 99 ust. 2 Ordynacji wyborczej, z tym że spełnia ustawowy wymóg podanie daty urodzenia kandydata lub jego wieku (w latach). Komisja uznaje złożone przez kandydata oświadczenie o posiadaniu prawa wybieralności jako wiarygodny dowód uprawniający do kandydowania. W przypadku zaś podjęcia w tym zakresie uzasadnionych wątpliwości komisja kieruje na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 24 maja 2000 r. o Krajowym Rejestrze Karnym (Dz. U. Nr 50, poz. 580, z późn. zm.) — zapytanie w sprawie karalności tego kandydata. Zapytanie kieruje się do właściwego miejscowo punktu informacyjnego Biura Informacyjnego Krajowego Rejestru Karnego (w trybie i w sposób określony w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 7 listopada 2003 r. w sprawie udzielania informacji o osobach oraz o podmiotach zbiorowych na podstawie danych zgromadzonych w Krajowym Rejestrze Karnym (Dz. U. Nr 198, poz. 1930, z późn. zm.)). Komisja jest zwolniona od uiszczania opłaty za wydanie z Rejestru informacji (art. 24 ust. 1 ustawy o Krajowym Rejestrze Karnym). W przypadku otrzymania informacji potwierdzającej karalność kandydata, komisja odmawia przyjęcia zgłoszenia tej kandydatury,
  - potwierdzenie poparcia udzielonego kandydatom przez partie polityczne lub organizacje.
- 5) Jeżeli dokumenty zgłoszenia i wykaz osób popierających zgłoszenie spełniają ustawowo określone warunki, terytorialna komisja wyborcza sporządza niezwłocznie w trzech egzemplarzach protokół rejestracji listy na formularzu według wzoru stanowiącego załącznik nr 2 do uchwały Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 18 września 2006 r., powołanej w pkt 3. Jeden egzemplarz protokołu komisja doręcza zgłaszającemu, a drugi przekazuje niezwłocznie komisarzowi wyborczemu (art. 107 Ordynacji wyborczej).
  - 6) Stwierdzając wady zgłoszenia inne niż dotyczące wykazu osób popierających, terytorialna komisja wskazuje w uchwale te wady i wzywa pełnomocnika do ich usunięcia w terminie 3 dni. Wady te mogą dotyczyć np. nieścisłości w nazwie komitetu wyborczego, braku lub niepełnych danych w oświadczeniu o zgodzie na kandydowanie lub w dokumentach o utworzeniu komitetu wyborczego itp. Jeżeli wskazane wady nie zostaną usunięte w wyznaczonym przez komisję terminie, komisja odmawia rejestracji zgłoszenia. Uchwałę w tej sprawie doręcza się zgłaszającemu i przesyła komisarzowi wyborczemu (art. 106 Ordynacji wyborczej); w uchwale należy zawrzeć pouczenie o przysługującym pełnomocnikowi odwołaniu do komisarza wyborczego. Także w razie stwierdzenia, że nazwa lub skrót nazwy komitetu wyborczego podane w zgłoszeniu różnią się od nazwy lub skrótu nazwy wynikających z postanowienia właściwego organu wyborczego

o przyjęciu zawiadomienia o utworzeniu komitetu wyborczego, komisja wzywa pełnomocnika do usunięcia tej wady w ciągu 3 dni, a w razie jej nie-usunięcia odmawia rejestracji listy.

- 7) Komisja czuwa nad prawidłowym oznaczeniem poszczególnych kandydatów na zgłoszonej liście nazwą lub skrótem nazwy popierającej kandydaturę partii lub organizacji. W szczególności bada, czy udzielone poparcie jest potwierdzone pisemnie przez właściwy statutowy organ partii lub organizacji, uwzględniając, że kandydat może być popierany tylko przez jeden podmiot. Oznaczenia dotyczące poparcia kandydatów będą umieszczone na obwieszczeniach, nie będą natomiast umieszczone na karcie do głosowania. Komisja sprawdza ponadto, czy oznaczenia listy i poszczególnych kandydatów nie przekraczają 40 znaków drukarskich (art. 99 ust. 3 Ordynacji wyborczej).
- 8) Jeżeli zgłoszenie listy kandydatów nie uzyskało wymaganego ustawowo poparcia wyborców, terytorialna komisja podejmuje uchwałę o odmowie przyjęcia zgłoszenia listy, wskazując ustalone wady, i zwraca pełnomocnikowi zgłoszenie, czyniąc o tym stosowną adnotację w prowadzonym rejestrze zgłoszeń.

Jeżeli wskazane wady zgłoszenia zostaną usunięte, pełnomocnik może ponownie dokonać zgłoszenia listy w terminie do dnia 13 października 2006 r. do godz. 24⁰⁰.

Jeżeli zgłoszenie listy zostało dokonane w takim terminie, że usunięcie stwierdzonych wad dotyczących wykazu podpisów nie jest możliwe w terminie ustalonym dla dokonywania zgłoszeń, komisja podejmuje uchwałę o odmowie rejestracji zgłoszenia; uchwałę przekazuje się niezwłocznie pełnomocnikowi. W uchwale zamieszcza się pouczenie o przysługującym uprawnieniu do wniesienia skargi do właściwego sądu okręgowego. Dokumentacja zgłoszenia pozostaje w posiadaniu komisji (art. 105 Ordynacji wyborczej).

- 9) Jeżeli w danym okręgu wyborczym nie została zgłoszona do dnia 13 października 2006 r. do godz. 24⁰⁰ żadna lista albo tylko jedna lista kandydatów, a liczba zgłoszonych na niej kandydatów jest równa bądź mniejsza od liczby radnych wybieranych w danym okręgu, komisja wyborcza wzywa niezwłocznie, przez rozplakatowanie obwieszczeń, do dokonania dodatkowych zgłoszeń w terminie 5 dni od dnia rozplakatowania (art. 108 ust. 1 Ordynacji wyborczej).

Jeżeli mimo dodatkowego terminu na dokonanie zgłoszeń w okręgu wyborczym nie została zgłoszona i zarejestrowana żadna lista kandydatów na radnych, wyborów w tym okręgu nie przeprowadza się. Właściwa terytorialna komisja wyborcza powiadamia o tym niezwłocznie wyborców, informując w obwieszczeniu o przyczynach nieprzeprowadzania wyborów (art. 108 ust. 2 Ordynacji wyborczej).

III. Nadawanie numerów listom kandydatów

Wszystkie zarejestrowane listy kandydatów oznaczają się numerami.

- 1) Procedura przyznawania numerów rozpocznie się w Państwowej Komisji Wyborczej, która najpóźniej w dniu 18 października 2006 r. przyzna w drodze losowania jednolite numery listom kandydatów w wyborach do sejmików województw tych komitetów, które mają zarejestrowane listy w ponad połowie okręgów w wyborach do wszystkich sejmików województw. W poszczególnych województwach listy nie muszą być zarejestrowane w ponad połowie okręgów. Informację o nadanych numerach Państwowa Komisja Wyborcza poda bezzwłocznie do publicznej wiadomości oraz zawiadomi o nich komisarzy wyborczych wykonujących czynności o charakterze ogólnowojejewódzkim, którzy przypisują te numery (przyznane przez Państwową Komisję Wyborczą) zarejestrowanym na obszarze danego województwa listom kandydatów tego komitetu do rad powiatów i rad gmin (art. 64n ust. 1 i art. 64o ust. 1 i 2 Ordynacji wyborczej).
- 2) Komisarz wyborczy wykonujący czynności o charakterze ogólnowojejewódzkim po ustaleniu listy których komitetów wyborczych do sejmiku województwa zostały zarejestrowane w więcej niż w jednym okręgu wyborczym na obszarze województwa, przyznaje listom tych komitetów w drodze losowania jednolite numery rozpoczynające się od następnego numeru po ostatnim numerze nadanym przez Państwową Komisję Wyborczą. Komisarz wyborczy ustala następnie, które komitety wyborcze zarejestrowały listy kandydatów do sejmiku województwa w jednym okręgu wyborczym i przyznaje listom tych komitetów w drodze losowania jednolite numery następujące po numerach już nadanych.

Komisarz wyborczy w dalszej kolejności ustala, czy komitety wyborcze, które mają zarejestrowane listy, kandydatów do sejmiku województwa w jednym lub więcej okręgach wyborczych, mają także zarejestrowane w ponad połowie okręgów na obszarze województwa listy kandydatów do rad powiatów i rad miast na prawach powiatu. W takim wypadku komisarz przyznaje jednolite numery, takie same jak nadane listom do sejmiku województwa, wszystkim listom tych komitetów do rad powiatów i rad gmin. Przyznania numerów komisarz dokonuje do dnia 20 października 2006 r. i niezwłocznie podaje do publicznej wiadomości informację o przyznanych numerach list oraz zawiadamia o nich pozostałych komisarzy wyborczych na obszarze województwa (art. 64n ust. 2 i art. 64o ust. 3 i 4 Ordynacji wyborczej).

- 3) Komisarz wyborczy wykonujący czynności na obszarze części województwa po otrzymaniu informacji o numerach list przyznanych przez komisarza o właściwości ogólnowojejewódzkiej ustala te komitety wyborcze, które (nie rejestrując żadnej listy do sejmiku województwa) zarejestrowały listy kandydatów do rad powiatów w więcej niż jednym okręgu wyborczym na obszarze tego powiatu, i przyznaje listom tych komitetów, w drodze losowania, odrębnie dla każdego powiatu jednolity numer następujący po numerach nadanych przez komisarza o właściwości ogólnowojejewódzkiej.

Komisarz ustala następnie listy których komitetów wyborczych w wyborach do rad powiatów zostały zarejestrowane w jednym okręgu wyborczym na obszarze danego powiatu i przyznaje tym listom w drodze losowania numery następujące po numerach wcześniej przyznanych przez siebie.

Komisarz Wyborczy ustala z kolei, czy komitety wyborcze, które mają zarejestrowane listy kandydatów w co najmniej jednym okręgu wyborczym w wyborach do rady powiatu, zarejestrowały także listy kandydatów w ponad połowie okręgów wyborczych do wszystkich rad gmin na obszarze tego powiatu. W takim wypadku wszystkim listom kandydatów takich komitetów zarejestrowanym w wyborach do rad gmin na obszarze danego powiatu komisarz przyznaje jednolity numer, taki sam jak został przyznany listom tych komitetów do rady powiatu.

Przyznania numerów komisarz dokonuje do dnia 23 października 2006 r. Informację o przyznanych numerach równocześnie podaje do wiadomości publicznej oraz zawiadamia o nich gminne komisje wyborcze na obszarze swojej właściwości (art. 64n ust. 3 i art. 64o ust. 5 i 6 Ordynacji wyborczej).

4) Gminna komisja wyborcza przyznaje numery listom kandydatów zarejestrowanym tylko do rady gminy.

Komisja ustala, które komitety zarejestrowały swoje listy w więcej niż jednym okręgu, lecz nie spełniły warunków uprawniających do otrzymania jednolitego numeru, i listom tym nadaje, w drodze losowania, numer następujący po ostatnim numerze nadanym listom przez komisarza wyborczego.

Pozostałym listom zarejestrowanym w jednym okręgu wyborczym komisja nadaje w drodze losowania kolejne numery następujące po już nadanych. Informacje o przyznanych numerach list kandydatów gminna komisja wyborcza podaje niezwłocznie do publicznej wiadomości (art. 64o ust. 7 i 8 Ordynacji wyborczej).

5) O terminie i miejscu losowania numerów list odpowiednio Państwowa Komisja Wyborcza, właściwy komisarz wyborczy i gminna komisja wyborcza powiadamiają właściwych pełnomocników komitetów wyborczych. Z przebiegu losowania, o którym mowa w pkt 1—3, sporządza się protokół. Gminna komisja wyborcza w sprawie przyznania numerów listom kandydatów podejmuje uchwałę.

IV. Przyjmowanie zawiadomień o utworzeniu grupy list kandydatów

1. Zgodnie z art. 64la Ordynacji wyborczej grupowanie list kandydatów na radnych następuje w wyniku umowy zawartej przez dwa lub więcej komitety wyborcze w danej jednostce samorządu terytorialnego w celu wspólnego udziału w podziale mandatów między listy kandydatów. Grupowanie list jest możliwe w wyborach do rad gmin w gminach powyżej 20 000 mieszkańców, do rad w miastach na prawach powiatów, do rad powiatów i sejmików województw.

Umowa o grupowaniu list może być zawarta pomiędzy różnego rodzaju komitetami wyborczymi partii politycznych, koalicji wyborczych, organizacji, a także komitetami wyborczymi wyborców.

Warunkiem zawarcia umowy o grupowaniu list kandydatów na radnych jest zarejestrowanie przez komitety wyborcze swoich list co najmniej w jednym okręgu wyborczym w danej jednostce.

2. Komitety wyborcze, które zawarły umowę o grupowaniu list kandydatów, są zobowiązane zawiadomić o tym właściwą terytorialną komisję wyborczą (gminną w gminie pow. 20 000 mieszkańców, powiatową i wojewódzką) najpóźniej dnia 18 października 2006 r.

Terytorialna komisja, przyjmując zawiadomienia, bada, czy:

- przedłożona umowa o grupowaniu list jest oryginałem i odnosi się do danej jednostki: gminy, powiatu, województwa (nie może to być kopia nawet uwierzytelniona),
- z umowy wynika, listy których komitetów wyborczych będą grupowane,
- w umowie podano nazwy i skróty nazw oraz adresy siedzib komitetów wyborczych, które są stronami umowy.

Umowa może być w imieniu komitetu wyborczego podpisana przez pełnomocnika wyborczego komitetu (z podaniem imienia i nazwiska) lub przez osobę upoważnioną do tej czynności przez pełnomocnika komitetu; jeżeli umowę podpisała upoważniona osoba, wówczas do umowy musi być dołączone upoważnienie wydane przez pełnomocnika komitetu.

3. Terytorialna komisja bada ponadto, czy ten sam komitet wyborczy nie jest stroną więcej niż jednej umowy o grupowaniu list kandydatów w danej jednostce samorządu terytorialnego.

Jeżeli terytorialna komisja stwierdzi, że ten sam komitet wyborczy uczestniczy w więcej niż jednej grupie list, przyjmuje umowę złożoną w pierwszej kolejności. W takim przypadku komisja zawiadamia uczestników umowy złożonej w późniejszym terminie, że ten podmiot nie jest uczestnikiem grupy. Jeżeli w wyniku powyższego w grupie pozostaje tylko jedna lista — umowa o grupowaniu list staje się bezprzedmiotowa.

V. Sporządzenie obwieszczenia o zarejestrowanych listach kandydatów

1. Po zarejestrowaniu wszystkich list kandydatów komisja sporządza obwieszczenie o zarejestrowanych listach kandydatów do danej rady według okręgów wyborczych, umieszczając listy w kolejności przyznanych im numerów. W obwieszczeniu podaje się numer listy, skróty nazw komitetów wyborczych, nazwiska i imiona kandydatów (w kolejności jak w zarejestrowanej liście), ich wiek i miejsce zamieszkania

(miejscowość, nie adres), przy nazwiskach kandydatów umieszcza się nazwę lub skrót nazwy partii lub organizacji popierającej danego kandydata oraz informacje, jakie grupy list kandydatów zostały utworzone w danej jednostce samorządu terytorialnego.

2. W przypadku gdy obwieszczenie składa się z kilku arkuszy (w szczególności w dużych jednostkach), dopuszczalne jest wywieszenie w danym okręgu wyborczym wyciągu z tego obwieszczenia obejmującego dane z tego okręgu.

3. Druk i rozplakatowanie obwieszczeń zapewniają odpowiednio wójtowie (burmistrzowie, prezydenci miast), starostowie i marszałkowie województw. Obwieszczenia podaje się do publicznej wiadomości do dnia 28 października 2006 r. Jeden egzemplarz obwieszczenia każda komisja przesyła komisarzowi wyborczemu (art. 109 ust. 5 i 6 w związku z art. 64a ust. 5, art. 99 ust. 3 i art. 102 Ordynacji wyborczej).

VI. Zmiany w zarejestrowanych listach kandydatów

1. Komisja wyborcza może dokonywać zmian w zarejestrowanych listach kandydatów z zachowaniem następujących reguł:

- 1) komisja skreśli z listy kandydata, który: a) zmarł, b) utracił prawo wybieralności (tzn. został pozbawiony praw publicznych prawomocnym orzeczeniem sądu, pozbawiony praw wyborczych orzeczeniem Trybunału Stanu, ubezwłasnowolniony prawomocnym orzeczeniem sądu, jest ukarany prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego, został wydany wobec niego prawomocny wyrok warunkowo umarzający postępowanie karne w sprawie popełnienia przestępstwa umyślnego ściganego z oskarżenia publicznego), c) jest zgłoszony jako kandydat do więcej niż jednej rady (sejmiku), w więcej niż jednym okręgu lub na więcej niż jednej liście kandydatów lub d) złożył na piśmie oświadczenie o wycofaniu zgody na kandydowanie (art. 110 ust. 1 Ordynacji wyborczej), przy czym skuteczne oświadczenie kandydata o wycofaniu zgody na kandydowanie może być złożone nie później niż 14 dnia przed dniem wyborów (art. 110 ust. 3a Ordynacji wyborczej). W przypadku kandydującego obywatela Unii Europejskiej niebędącego obywatelem polskim, komisja ponadto skreśli go z listy kandydatów, jeżeli złożył nieprawdziwe oświadczenie, że posiada prawo wybieralności.

O skreśleniu kandydata z listy komisja zawiadamia niezwłocznie właściwego pełnomocnika;

- 2) jeżeli skreślenie kandydata nastąpiło z powodu jego śmierci, a w wyniku skreślenia liczba kandydatów w okręgu wyborczym (na wszystkich listach w tym okręgu) jest równa lub mniejsza od liczby radnych wybieranych w tym okręgu, komisja informuje pełnomocnika tej listy, że może zgłosić nowego kandydata. Uzupelnienie listy dopuszczalne jest najpóźniej w 10 dniu przed wyborami,

tj. w dniu 2 listopada 2006 r. Do zgłoszenia takiego kandydata nie jest wymagane złożenie wykazu podpisów poparcia. Skreślenie kandydata z innych przyczyn nie uprawnia do uzupełnienia listy (art. 110 ust. 2 Ordynacji wyborczej);

- 3) komisja unieważnia rejestrację listy, jeżeli pozostanie na niej mniej kandydatów niż minimalna wymagana ich liczba, a także jeżeli komitet wyborczy zgłaszający listę powiadomi komisję bądź komisarza wyborczego o swoim rozwiązaniu (art. 110 ust. 3 i 5 Ordynacji wyborczej).

2. Skreślenia i uzupełnienia listy komisja dokonuje w formie uchwały. O unieważnieniu listy oraz skreśleniu kandydata i zgłoszeniu nowego kandydata powiadamia się wyborców w formie obwieszczenia (art. 110 ust. 4 Ordynacji wyborczej). Jeśli z powodu terminu skreślenia wykonanie obwieszczenia przed dniem wyborów jest niemożliwe, należy zapewnić umieszczenie o tym informacji w lokalach wyborczych, a w miarę możliwości podać także komunikat w lokalnych środkach przekazu. Jeden egzemplarz obwieszczenia lub informacji przesyła się komisarzowi wyborczemu.

VII. Postępowanie komisji w wypadkach nieprzeprowadzania głosowania

Właściwa terytorialna komisja wyborcza, w razie ustalenia, że liczba zarejestrowanych w okręgu wyborczym kandydatów na radnych jest równa lub mniejsza od liczby radnych wybieranych w tym okręgu stwierdza to w podjętej uchwale oraz sporządza niezwłocznie obwieszczenie zawierające informację, że w okręgu tym, z powodu niezgłoszenia większej liczby kandydatów, głosowanie nie będzie przeprowadzane, a za wybranych uznaje się zarejestrowanych kandydatów. W wypadku zaś, gdyby liczba kandydatów była mniejsza od liczby mandatów, pozostałe mandaty pozostają nieobsadzone (art. 188 ust. 1 i 2 Ordynacji wyborczej).

VIII. Przyjmowanie zgłoszeń kandydatów na wójta, burmistrza, prezydenta miasta

1. Prawo do zgłoszenia kandydata na wójta (burmistrza, prezydenta miasta) mają te same komitety wyborcze, które zostały utworzone dla zgłoszenia list kandydatów na radnych, z tym że uprawnienie to przysługuje tylko takiemu komitetowi, który spełnił warunki z art. 7 ust. 2 ustawy o wyborze wójta (zarejestrował kandydatów na radnych do danej rady gminy w co najmniej połowie okręgów wyborczych w tej gminie, a liczba zarejestrowanych kandydatów w każdym z tych okręgów jest równa lub większa niż liczba wybieranych w tym okręgu radnych). Przy ustalaniu tych danych należy mieć na uwadze, że ustawowy wymóg zarejestrowania kandydatów w liczbie nie mniejszej niż liczba mandatów, odnosi się do każdego okręgu i nie może być odnoszony do łącznej liczby kandydatów na radnych w kilku okręgach wyborczych. W wyborach wójta przeprowadzanych łącznie z wyborami do rad nie mają także zastosowania przepisy art. 7 ust. 4 ustawy dotyczące poparcia kandydatury podpisami wyborców; taki wymóg dotyczy tylko wyborów przedterminowych wójta (burmistrza, prezydenta miasta).

Komitet wyborczy dokonuje zgłoszenia kandydata na wójta po zarejestrowaniu list kandydatów na radnych, najpóźniej w 25 dniu przed dniem wyborów, tj. dnia 18 października 2006 r. do godz. 24⁰⁰ (art. 7 ust. 3 ustawy o wyborze wójta).

Zgłoszenia kandydata właściwej gminnej (miejskiej) komisji wyborczej dokonuje pełnomocnik komitetu wyborczego bądź osoba upoważniona przez pełnomocnika. W dokumencie zgłoszenia podaje się: nazwę i adres komitetu wyborczego, nazwisko, imię i adres pełnomocnika bądź osoby upoważnionej oraz dane o kandydacie: nazwisko, imię — imiona, wiek, wykształcenie, miejsce zamieszkania (miejscowość), nazwę partii, której członkiem jest kandydat. Zgłaszający może także wносить o oznaczenie kandydata nazwą partii politycznej bądź organizacji popierającej kandydata; oznaczenie takie nie może liczyć więcej niż 40 znaków drukarskich. Oznaczenie poparcia wymaga pisemnego potwierdzenia organu statutowego danej partii lub organizacji. W zgłoszeniu podaje się numery okręgów wyborczych, w których komitet wyborczy zarejestrował listy kandydatów na radnych z liczbą kandydatów nie mniejszą od liczby radnych wybieranych w tych okręgach.

Do zgłoszenia dołącza się: oświadczenie kandydata o wyrażeniu zgody na kandydowanie i posiadaniu prawa wybieralności oraz — jeżeli zgłoszenia dokonuje osoba upoważniona przez pełnomocnika — upoważnienie wydane przez pełnomocnika, a jeśli kandydat jest popierany przez partię lub organizację — pisemne potwierdzenie poparcia przez właściwy organ statutowy tej partii lub organizacji.

Projekt zgłoszenia został wskazany w załączniku nr 5 do Informacji Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 18 września 2006 r. o zgłaszaniu list kandydatów na radnych (ZPOW-703-114/06). Stanowi on propozycję mającą na celu ułatwienie poprawnego wykonania czynności.

Komisja przyjmując dokumenty zgłoszenia kandydata sprawdza, czy zgłoszenie zostało dokonane przez uprawniony komitet wyborczy i czy dokumenty zgłoszenia zawierają wymagane dane i są kompletne. Sprawdza w szczególności, czy kandydat ma prawo wybieralności i najpóźniej w dniu głosowania kończy 25 lat, pamiętając, że kandydatem nie może być osoba karana za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego oraz wobec której wydano prawomocny wyrok warunkowo umarzający postępowanie karne w sprawie popełnienia przestępstwa umyślne go ściganego z oskarżenia publicznego, pozbawiona praw publicznych prawomocnym orzeczeniem sądowym, pozbawiona praw wyborczych prawomocnym orzeczeniem Trybunału Stanu, ubezwłasnowolniona prawomocnym orzeczeniem sądowym. Ponadto, posiadanie praw wyborczych ocenia się na dzień wyborów, zatem osoba, wobec której nie nastąpiło zatarcie skazania przed dniem wyborów, nie może być kandydatem na wójta. Komisja ma także na uwadze, że obywatele Unii Europejskiej niebędący obywatelami polskimi nie mają prawa wybieralności w wyborach wójta. Posiadanie prawa wybieralności kandydat na wójta obowiązany jest stwierdzić w oświadczeniu o wyrażeniu zgody na kandydowanie.

Komisja potwierdza przyjęcie zgłoszenia na formularzu stanowiącym załącznik nr 1 do uchwały Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 18 września 2006 r. w sprawie ustalenia wzoru potwierdzenia zgłoszenia do rejestracji kandydata i wzoru protokołu rejestracji kandydata na wójta, burmistrza i prezydenta miasta (M. P. Nr 66, poz. 675).

2. Jeżeli zgłoszenie spełnia wymagane ustawowo warunki, komisja dokonuje niezwłocznie rejestracji kandydata, sporządzając w trzech egzemplarzach protokół rejestracji, na formularzu określonym w załączniku nr 2 powołanej uchwały Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 18 września 2006 r. Protokół doręcza się pełnomocnikowi komitetu oraz przesyła komisarzowi wyborczemu.

3. Stwierdzając wady formalne dokumentu zgłoszenia, dotyczące np. błędnej pisowni danych zawartych w zgłoszeniu, niekompletnej dokumentacji itp. — komisja wyborcza wzywa zgłaszającego do ich usunięcia w terminie 3 dni. Jeżeli w tym terminie wady nie zostaną usunięte, odmawia rejestracji zgłoszenia kandydata; uchwałę o odmowie rejestracji doręcza się zgłaszającemu i przesyła komisarzowi wyborczemu. Od uchwały przysługuje prawo odwołania do komisara wyborczego.

Komisja terytorialna odmawia rejestracji zgłoszenia, jeżeli nie spełnia ono któregokolwiek z warunków przewidzianych w art. 7 ust. 2 ustawy o wyborze wójta, tj. gdy komitet nie dokonał rejestracji list kandydatów na radnych w co najmniej połowie powoływanych okręgów wyborczych w danej gminie lub nie zarejestrował na tych listach wymaganej liczby kandydatów. Komisja odmawia rejestracji w razie odmowy złożenia przez kandydata oświadczenia o posiadaniu prawa wybieralności bądź udokumentowania braku tego prawa.

4. Jeżeli w terminie na zgłaszanie kandydatów, tj. do dnia 18 października 2006 r. do godz. 24⁰⁰ nie został zgłoszony żaden kandydat lub zgłoszono tylko jednego kandydata, komisja wzywa niezwłocznie, przez rozplakatowanie obwieszczeń, do dokonania dodatkowych zgłoszeń w terminie 5 dni od dnia rozplakatowania obwieszczeń; wówczas o 5 dni od dnia rozplakatowania obwieszczeń ulega przedłużeniu termin zgłaszania kandydatów (art. 11 ust. 1 ustawy o wyborze wójta).

Jeśli mimo tego postępowania w terminie nie zostanie zarejestrowany żaden kandydat — bezpośrednio wyborów wójta w tej gminie nie przeprowadza się. Terytorialna komisja wyborcza niezwłocznie powiadamia wyborców o przyczynach nieprzeprowadzenia wyborów, przez rozplakatowanie obwieszczenia (art. 11 ust. 2 ustawy o wyborze wójta i art. 108 ust. 2 Ordynacji wyborczej).

5. Wybory są przeprowadzane także w razie zarejestrowania tylko jednego kandydata na wójta (burmistrza, prezydenta). Fakt zarejestrowania tylko jednego kandydata komisja stwierdza w podjętej uchwale, którą podaje się do publicznej wiadomości w sposób zapewniający możliwie powszechne poinformowanie wyborców. W takiej sytuacji kandydata uważa się za

wybranego, jeżeli uzyskał w głosowaniu więcej niż połowę ważnie oddanych głosów (art. 11 ust. 3 ustawy o wyborze wójta).

6. Po zakończeniu procedury rejestracji zgłoszeń komisja sporządza listę zarejestrowanych kandydatów na wójta (burmistrza, prezydenta). Listę sporządza się w kolejności alfabetycznej nazwisk kandydatów, z podaniem ich nazwisk i imion, wieku, wykształcenia, miejsca zamieszkania (miejscowość, nie adres) oraz nazw komitetów wyborczych zgłaszających kandydatów i nazwy partii, do której należy dany kandydat. Ustalenia listy komisja dokonuje w formie uchwały. Informację o zarejestrowanych kandydatach wraz z danymi o kandydatach komisja podaje następnie do wiadomości wyborców, przez rozplakatowanie obwieszczeń w terminie do dnia 28 października 2006 r. (art. 10 ustawy o wyborze wójta).

7. Komisja skreśla kandydata z listy kandydatów, jeżeli wycofał on na piśmie zgodę na kandydowanie albo zostało stwierdzone, że kandydat nie posiada prawa wybieralności, bądź nie ukończy w dniu głosowania 25 lat lub kandyduje na wójta w innej gminie, albo gdy kandydat zmarł. Informację o skreśleniu komisja podaje do publicznej wiadomości.

Jeżeli skreślenia kandydata dokonano z powodu śmierci kandydata, komisja informuje pełnomocnika komitetu, który zgłosił tego kandydata, o możliwości zgłoszenia nowego kandydata. Komisja rejestruje zgłoszenie wniesione w terminie i spełniające warunki przewidziane w ustawie, uzupełniając listę o tego kandydata. Uzupełnienia listy dokonuje się w terminie do dnia 28 października 2006 r. (art. 12 ustawy o wyborze wójta).

W wypadku skreślenia kandydata z innych przyczyn niż śmierć kandydata, prawo do zgłoszenia nowego kandydata nie przysługuje. Komisja dokonuje unieważnienia rejestracji kandydata i skreślenia kandydata zgłoszonego przez komitet wyborczy, który uległ rozwiązaniu w trybie art. 64l ust. 2 Ordynacji wyborczej. Informację o skreśleniu z listy i przyczynach skreślenia komisja podaje w formie obwieszczenia do publicznej wiadomości. Jeżeli skreślenie nastąpiło bezpośrednio przed wyborami i nie jest możliwe sporządzenie obwieszczeń — informację o tym podaje się w środkach masowego przekazu oraz wywiesza w lokalach wyborczych wraz z informacją o sposobie głosowania, jeżeli na karcie do głosowania będzie nazwisko skreślonego kandydata. W takim wypadku na kartach do głosowania nie dokonuje się żadnych skreśleń, uzupełnień ani innych zmian dotyczących kandydatów.